KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 17.7.2006
COM(2006) 399 konč.

2006/0135 (CNS)

Predlog

**UREDBA SVETA**

**o spremembi Uredbe (ES) št. 2201/2003 glede pristojnosti in o uvedbi pravil v zvezi s pravom, ki se uporablja v zakonskih sporih**

(predložila Komisija)

{SEC(2006) 949}
{SEC(2006) 950}

## OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

### 1) Razlogi za predlog in njegovi cilji

Amsterdamska pogodba določa cilj postopne vzpostavitve skupnega območja svobode, varnosti in pravice, med drugim s sprejetjem ukrepov na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah. Skupnost bo v skladu s členom 65 Pogodbe sprejela ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, kolikor so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga. Člen 65(b) se izrecno nanaša na ukrepe, „ki spodbujajo združljivost predpisov, ki se uporabljajo v dr žavah članicah glede kolizije zakonov in sporov o pristojnosti“

Uskladitev kolizijskih pravil olajšuje vzajemno priznavanje sodnih odločb. Dejstvo, da sodišča držav članic uporabljajo ista kolizijska pravila za določitev prava, ki se uporablja v posameznem primeru, krepi vzajemno zaupanje v sodne odločbe, sprejete v drugih dr žavah članicah[1].

Evropski svet je dvakrat sprožil vprašanje prava, ki se uporablja za razvezo. Evropski svet na Dunaju je leta 1998 zahteval, da je treba v petih letih od začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe[2] obravnavati možnost oblikovanja pravnega instrumenta o pravu, ki se uporablja za razvezo. Evropski svet je nedavno, novembra 2004, pozval Komisijo, naj v letu 2005 predstavi zeleno knjigo o kolizijskih pravilih v zadevah glede razveze[3].

---

1 Program ukrepov za izvajanje načela vzajemnega priznavanja sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, sprejet 30. novembra 2000, UL C 12, 15.1.2001, str. 1.

2 Dunajski akcijski načrt, ki ga je Evropski svet sprejel 3. decembra 1998, UL C 19, 23.1.1999, str. 1.

3 Haaški program: krepitev svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji, ki ga je Evropski svet sprejel 4.–5. novembra 2004.

4 Uredba Sveta (ES) št. 1347/2000 z dne 29. maja 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, UL L 160, 30.6.2000, str. 19.

**Splošno ozadje**

Povečana mobilnost državljanov v Evropski uniji je privedla do naraščajočega števila mednarodnih parov, tj. zakoncev z različnim državljanstvom, zakoncev, ki živijo v razli čnih državah članicah ali živijo v državi članici, ki ni država državljanstva enega ali obeh zakoncev. Glede na visoko stopnjo razvez v Evropski uniji pravo, ki se uporablja, in pristojnost v zakonskih sporih zadevata znatno število državljanov vsako leto. Oddelek 3 priložene ocene učinka vsebuje statistične podatke o številu mednarodnih razvez in zakonskih zvez v Evropski uniji.

**Obstoječe določbe na področju, na katero se nanaša predlog**

Trenutno o pravu, ki se uporablja v zakonskih sporih, ni določb Skupnosti. Prvi instrument Skupnosti, sprejet na področju družinskega prava, Uredba Sveta (ES) št. 1347/2000[4] določa pravila o pristojnosti, priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih kot tudi sodnih odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo do otrok obeh zakoncev, sprejetih v okviru postopkov v zvezi z zakonskimi spori. Ni pa vključevala pravil glede prava, ki se uporablja.

Začetek veljavnosti Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003[5], ki je razveljavila in nadomestila Uredbo Sveta (ES) št. 1347/2001 od 1. marca 2005, na tem področju ni prinesel nobenih sprememb. Med pogajanji o tej uredbi, ki je prevzela dejansko nespremenjene določbe o zakonskih sporih od Uredbe Sveta (ES) št. 1347/2000, vprašanje prava, ki se uporablja, ni bilo sproženo.

Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 zakoncema omogoča izbiro med več različnimi temelji pristojnosti. Ko je postopek v zvezi z zakonskim sporom sprožen na sodiščih države članice, se pravo, ki se uporablja, določi na podlagi nacionalnih kolizijskih pravil te dr žave, ki temeljijo na zelo različnih okoliščinah.

Večina držav članic določa pravo, ki se uporablja, na podlagi različnih naveznih okoliš čin, katerih namen je zagotoviti, da postopek poteka v skladu s pravnim redom, s katerim ima najtesnejšo povezavo. Druge države članice v postopkih v zvezi z zakonskimi spori sistematično uporabljajo svoje domače zakone („lex fori“).

**Cilji predloga**

Splošni cilj tega predloga je zagotoviti jasen in celovit pravni okvir v zakonskih sporih v Evropski uniji in zagotoviti ustrezne rešitve za državljane glede pravne varnosti, predvidljivosti, prilagodljivosti in dostopa do sodišča.

Trenutno stanje lahko sproži številne težave v postopkih v zvezi z zakonskimi spori mednarodnega značaja. Dejstvo, da so nacionalni zakoni zelo različni tako glede materialnega prava kot glede kolizijskih pravil, povzroča pravno negotovost. Zaradi velikih razlik med nacionalnimi kolizijskimi pravili in zaradi njihove kompleksnosti je mednarodnim parom težko predvideti, katero pravo se bo uporabljalo v njihovem postopku v zvezi z zakonskim sporom. Velika večina držav članic ne zagotavlja mo žnosti, da bi zakonca lahko v teh postopkih izbrala pravo, ki se uporablja. To lahko povzroči uporabo prava, s katerim sta zakonca le malo povezana, in rezultat, ki ne ustreza upravičenim pričakovanjem državljanov. Poleg tega bi lahko veljavna pravila spodbudila zakonca, da „odhiti na sodišče“, tj. da sproži spor na sodišču pred drugim zakoncem in zagotovi, da postopek poteka v skladu z določenim pravom ter s tem zaš čiti svoje interese. Končno veljavna pravila ne zagotavljajo v zadostni meri dostopa do sodišča.



Predlog spreminja Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 glede pristojnosti in prava, ki se uporablja v zakonskih sporih, da se dosežejo naslednji cilji:

- **Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije**

Ta predlog spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih človekovih pravicah kot splošna načela prava Skupnosti. Predvsem si prizadeva zagotoviti polno spoštovanje pravice do poštenega sojenja, kot jo priznava člen 47 Listine.

**2) Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi in ocena učinka**

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Komisija je 14. marca 2005[6] predstavila Zeleno knjigo o pravu, ki se uporablja, in pristojnosti v zadevah glede razveze. V Zeleni knjigi so bile ugotovljene številne pomanjkljivosti v zvezi s trenutnim stanjem in različne možne rešitve za odpravljanje te žav. Možne rešitve so vključevale ohranitev sedanjega stanja; uskladitev kolizijskih pravil; uvedbo omejene možnosti za zakonca, da izbereta pravo, ki se uporablja; revizijo temeljev pristojnosti, naštetih v členu 3 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003; revizijo člena 7 o subsidiarni pristojnosti iz Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003; uvedbo omejene mo žnosti za zakonca, da izbereta pristojno sodišče; uvedbo omejene možnosti za prenos zadeve in končno kombinacijo različnih rešitev.

Komisija je prejela približno 65 stališč v odgovor na Zeleno knjigo[7].

Evropski ekonomsko-socialni odbor je v svojem mnenju z dne 28. septembra 2005 o Zeleni knjigi pozdravil pobudo Komisije.

Komisija je 6. decembra 2005 organizirala javno obravnavo. Naknadno je bilo 14. marca 2006 organizirano srečanje strokovnjakov. Razprava je potekala na podlagi dokumenta za razpravo, ki so ga sestavile službe Komisije.

Večina odgovorov je priznala potrebo po okrepitvi pravne varnosti in predvidljivosti, uvedbi omejene avtonomije strank in preprečevanju „hitenja na sodišče“. Določene zainteresirane strani so izrazile pomisleke, da bo uskladitev kolizijskih pravil zavezala sodišča, da bodo uporabljala tuje pravo, in da bodo zaradi tega lahko nastale zamude in dodatni stroški v postopkih v zvezi z zakonskimi spori.

Pri pripravi tega predloga so se upoštevala posvetovanja z zainteresiranimi stranmi.

- **Zbiranje in uporaba izvedenskih mnenj**

Zunanje izvedensko mnenje ni bilo potrebno.

---

6 COM(2005) 82 konč.

7 Odgovori so objavljeni na naslednji spletni strani: http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm

- **Ocena učinka**

Komisija je izvedla oceno učinka, ki je priložena k predlogu. V oceni učinka so predvidene naslednje možne rešitve: (i) ohranitev sedanjega stanja, (ii) povečan obseg sodelovanje med državami članicami, (iii) uskladitev kolizijskih pravil, vključno z omejeno možnostjo za zakonca, da izbereta pravo, ki se uporablja, (iv) revizija pravila o splošni sodni pristojnosti iz Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003, (v) uvedba omejene mo žnosti za zakonca, da izbereta pristojno sodišče, in (vi) revizija pravila o subsidiarni pristojnosti iz Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003.

Iz ocene učinka je razvidno, da je za reševanje različnih težav potrebna kombinacija ukrepov Skupnosti. Poročilo se zavzema za revizijo Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003, vključno z uskladitvijo kolizijskih pravil z omejeno možnostjo za zakonca, da izbereta pravo, ki se uporablja, z uvedbo dogovora in revizijo pravila o subsidiarni pristojnosti iz člena 7.

Komisija je izvedla oceno učinka iz delovnega programa, poročilo o tem pa je na voljo na spletni strani http://europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm.

**3) Pravni elementi predloga**

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta predlog je člen 61(c) Pogodbe, ki Skupnosti podeljuje pooblastilo za sprejemanje ukrepov na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, kot je določeno v členu 65.

Člen 65 podeljuje Skupnosti pooblastilo za sprejetje pravnih aktov glede pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, kolikor je to potrebno za pravilno delovanje notranjega trga. Člen 65(b) izrecno navaja ukrepe, ki spodbujajo združljivost kolizijskih pravil in pravil o pristojnosti.

Predlog zadeva določbe o pristojnosti in o pravu, ki se uporablja, ki pridejo v poštev samo v mednarodnih primerih, npr. ko zakonca živita v različnih državah članicah ali imata različno državljanstvo. Čezmejna zahteva iz člena 65 je s tem izpolnjena.

Institucije Skupnosti imajo določeno stopnjo diskrecije pri določanju, ali je ukrep potreben za pravilno delovanje notranjega trga. Ta predlog omogoča pravilno delovanje notranjega trga, ker bo odstranil vse ovire za prosti pretok oseb, ki se trenutno srečujejo s težavami zaradi preostalih razlik med nacionalnimi zakoni glede prava, ki se uporablja, in pristojnosti v zakonskih sporih.

- **Načelo subsidiarnosti**

Ciljev predloga ni mogoče doseči na ravni držav članic, ampak se zahteva ukrepanje na ravni Skupnosti v obliki skupnih pravil o pristojnosti in pravu, ki se uporablja. Pravila pristojnosti kot tudi kolizijska pravila morajo biti enaka, da se zagotovi cilj pravne varnosti in predvidljivosti za državljane. Enostransko ukrepanje držav članic bi bilo zato v nasprotju s tem ciljem. V zvezi z vprašanjem prava, ki se uporablja v zakonskih sporih, ni mednarodne konvencije, ki bi veljala med državami članicami. Javno posvetovanje in ocena učinka sta pokazala, da je obseg težav, obravnavanih v tem predlogu, precejšen in da zadeva tisoče državljanov vsako leto. Glede na naravo in obseg te težave se cilji lahko dosežejo samo na ravni Skupnosti.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti v tem, da je strogo omejen na okvire, ki so potrebni za doseganje njegovih ciljev. Predlagana pravila o pravu, ki se uporablja, in dogovoru so omejena na razvezo in prenehanje življenjske skupnosti ter se ne uporabljajo za razveljavitev zakonske zveze.

Pričakuje se, da ta predlog ne bo povzročil nobenih dodatnih finančnih ali upravnih obremenitev za državljane in le zelo omejeno dodatno obremenitev za nacionalne organe.

- **Izbira instrumenta**

Glede vrste zakonodajnega instrumenta narava in cilj predloga zahtevata obliko uredbe. Potreba po pravni varnosti in predvidljivosti zahteva jasna in enotna pravila. Predlagana pravila o pristojnosti in pravu, ki se uporablja, so podrobna in natančna ter ne zahtevajo prenosa v nacionalno zakonodajo. Če bi državam članicam pustili kakršno koli stopnjo diskrecije za izvedbo teh pravil, bi to ogrozilo cilje pravne varnosti in predvidljivosti.

**4) Proračunske posledice**

Predlog ne vpliva na proračun Skupnosti.

**5) Dodatni podatki**

- **Poenostavitev**

Predlog zagotavlja poenostavitev upravnih postopkov za državljane kot tudi za odvetnike.

Zlasti uskladitev kolizijskih pravil bi znatno poenostavila položaj za zasebne stranke in odvetnike, ki bodo lahko določili pravo, ki se uporablja, na podlagi enega samega sklopa pravil, ki bodo nadomestila štiriindvajset obstoječih nacionalnih kolizijskih pravil.

Predlog je vključen v tekoči program Komisije za posodobitev in poenostavitev pravnega reda Skupnosti.

- **Podrobna obrazložitev predloga**

**Poglavje II – Pristojnost**

**Člen 3a**

Ta določba uvaja omejeno možnost za zakonca, da lahko na podlagi skupnega dogovora določita pristojno sodišče („dogovor“) v postopku v zvezi razvezo in prenehanjem življenjske skupnosti. To ustreza členu 12 Uredbe Sveta 2201/2003, ki omogoča, da se stranki pod določenimi pogoji dogovorita glede pristojnega sodišča v zadevah starševske odgovornosti.

Ta povečana avtonomija strank bo izboljšala pravno varnost in predvidljivost za zakonca. Veljavna pravila o pristojnosti zakoncema ne omogočajo, da bi vložila tožbo za razvezo v državi članici, katere državljan je samo en zakonec, brez dodatne navezne okoliščine. Novo pravilo bo zlasti izboljšalo dostop do sodišča za zakonca različnih dr žavljanstev tako, da bosta lahko na podlagi skupnega dogovora določila sodišče ali sodi šča države članice, katere državljan je eden izmed njiju. Ta možnost se uporablja za zakonca, ki živita v državi članici, kot tudi za zakonca, ki živita v tretjih državah. Zakonca, ki določita pristojno sodišče, lahko v skladu s členom 20a izbereta tudi pravo, ki se uporablja.

Za zagotovitev, da se oba zakonca zavedata posledic svoje izbire, bo treba upoštevati določene formalne zahteve.

Možnost izbire pristojnega sodišča se ne uporablja v postopkih za razveljavitev zakonske zveze, kjer se avtonomija strank šteje za neustrezno.

**Člena 4 in 5** se spremenita, da se upošteva novo pravilo o dogovoru.

**Člen 6** se črta. Javno posvetovanje je pokazalo, da bi ta določba lahko povzročila zmedo. Določba je tudi nepotrebna, ker členi 3, 4 in 5 navajajo, v katerih okoliščinah ima sodišče izključno pristojnost, ko zakonec običajno biva na območju države članice ali je državljan države članice, ali v primeru Združenega kraljestva in Irske, ima svoje stalno prebivališče na ozemlju ene od slednjih držav.

**Člen 7**

Člen 7 se trenutno nanaša na nacionalna pravila o mednarodni pristojnosti v primerih, ko zakonca običajno ne bivata na ozemlju države članice in nimata skupnega državljanstva. Vendar nacionalna pravila temeljijo na različnih merilih in ne zagotavljajo vedno u činkovito dostopa do sodišča za zakonca, čeprav sta lahko z zadevno državo članico tesno povezana. To lahko privede do primerov, ko nobeno sodišče v EU ali v tretji dr žavi nima pristojnosti za obravnavanje zahtevkov za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze. To lahko povzroči tudi težave v praksi pri priznanju razveze v državi članici, glede na to, da sodna odločba, izdana v tretji državi, ni priznana v državi članici na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003, ampak samo na podlagi nacionalnih pravil ali mednarodnih pogodb, ki se uporabljajo.

Predlog uvaja enotno in izčrpno pravilo o subsidiarni pristojnosti, ki nadomesti nacionalna pravila o subsidiarni pristojnosti in ki zagotavlja dostop do sodišča za zakonca, ki živita v tretjih državah, vendar ohranita močno povezavo z določeno državo članico, katere državljanstvo imata ali v kateri sta imela stalno prebivališče za določeno obdobje. Področje uporabe tega pravila ustreza splošnemu pravilu o pristojnosti iz člena 3 in se uporablja za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti in razveljavitev zakonske zveze.

2006/0135 (CNS)

Predlog

**UREDBA SVETA**

**o spremembi Uredbe (ES) št. 2201/2003 glede pristojnosti in o uvedbi pravil v zvezi s pravom, ki se uporablja v zakonskih sporih**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 61(c) in člena 67(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[8],

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta[9],

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[10],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Postavljeni cilj Evropske unije je ohranjati in razvijati Evropsko unijo kot območje svobode, varnosti in pravice, na katerem se zagotavlja prosto gibanje oseb. Za postopno vzpostavitev takšnega območja mora Skupnost med drugim sprejeti ukrepe, povezane s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah, ki so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga.

(2) Trenutno o pravu, ki se uporablja v zakonskih sporih, ni določb Skupnosti. Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 določa pravila o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, vendar ne vključuje pravil o pravu, ki se uporablja.

(3) Evropski svet, ki je potekal na Dunaju 11. in 12. decembra 1998, je pozval Komisijo, naj obravnava možnost oblikovanja pravnega instrumenta o pravu, ki se uporablja pri razvezi. Evropski svet je novembra 2004 pozval Komisijo, naj predstavi zeleno knjigo o kolizijskih pravilih v zadevah glede razveze.

(4) Komisija je v skladu s svojim političnim mandatom 14. marca 2005 predstavila Zeleno knjigo o pravu, ki se uporablja, in pristojnosti v sporih glede razveze. Zelena knjiga je sprožila obsežno javno posvetovanje o možnih rešitvah težav, ki lahko nastanejo v sedanjem položaju.

(5) Ta uredba mora zagotoviti jasen in celovit pravni okvir v zakonskih sporih v Evropski

---

8 UL C […], […], str. […].
9 UL C […], […], str. […].
10 UL C […], […], str. […].

uniji in zagotoviti ustrezne rešitve za državljane glede pravne varnosti, predvidljivosti, prilagodljivosti in dostopa do sodišča.

(6) Z namenom krepitve pravne varnosti, predvidljivosti in prilagodljivosti mora ta uredba uvesti možnost za zakonca, da se dogovorita glede pristojnega sodišča v postopkih razveze in prenehanja življenjske skupnosti. Strankam mora zagotoviti tudi možnost izbire prava, ki se uporablja pri razvezi in prenehanju življenjske skupnosti. Takšna mo žnost se ne sme uporabljati za razveljavitev zakonske zveze, ki je tesno povezana s pogoji veljavnosti zakonske zveze in za katero bi bila avtonomija strank neustrezna.

(7) Če možnosti izbire prava, ki se uporablja, ni, mora ta uredba uvesti usklajena kolizijska pravila na podlagi različnih naveznih okoliščin, da se zagotovita pravna varnost in predvidljivost ter da se prepreči „hitenje na sodišče“. Takšne navezne okoliščine je treba izbrati za zagotovitev, da postopki glede razveze ali prenehanja življenjske skupnosti potekajo v skladu s pravom, s katerim je zakonska zveza tesno povezana.

(8) Vprašanje javnega interesa mora upravičiti možnost, da se v posebnih okoliščinah uporaba tujega prava v danem primeru ne upošteva, ko bi to bilo očitno v nasprotju z javnim redom sodišča.

(9) Pravilo o subsidiarnosti je treba ponovno pregledati, da se okrepi predvidljivost in dostop do sodišča za zakonca z različnim državljanstvom, ki živita v tretji državi. Uredba mora v ta namen določiti usklajeno pravilo o subsidiarni pristojnosti, da lahko zakonca z različnim državljanstvom sprožita spor na sodišču države članice, s katero imata tesno povezavo na podlagi njunega državljanstva ali njunega zadnjega skupnega običajnega prebivališča.

(10) Člen 12 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 se spremeni za zagotovitev, da ima sodišče za razvezo, ki je bilo določeno v skladu s členom 3a, pristojnost tudi v zadevah star ševske odgovornosti, povezanih z zahtevo za razvezo, če so izpolnjeni pogoji iz člena 12 Uredbe, zlasti da je izbira pristojnosti v otrokovo korist.

(11) Uredbo (ES) št. 2201/2003 je zato treba ustrezno spremeniti.

(12) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganih ukrepov, in sicer okrepiti pravno varnost, prilagodljivost in dostop do sodišča v mednarodnih zakonskih sporih, in jih torej zaradi obsega ukrepov lažje doseže Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, kakor je določen v navedenem členu, ta uredba ne presega okvirov, ki so potrebni za uresničitev ciljev te pogodbe.

(13) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih človekovih pravicah kot splošna načela prava Skupnosti. Predvsem si prizadeva zagotoviti polno spoštovanje pravice do poštenega sojenja, kot jo priznava člen 47 Listine.

(14) [Združeno kraljestvo in Irska sta v skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, predložili uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.]

(15) Danska skladno s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki za Dansko ni zavezujoča niti se v njej ne uporablja –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

*Člen 1*

Uredba (ES) št. 2201/2003 se spremeni:

(1) Naslov se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o pravu, ki se uporablja v zakonskih sporih“

(2) Vstavi se naslednji člen 3a:

„Člen 3a

*Izbira sodišča s strani strank v postopkih v zvezi z razvezo in prenehanjem življenjske skupnosti*

1. Zakonca se lahko dogovorita, da je v postopkih med zakoncema v zvezi z razvezo ali prenehanjem življenjske skupnosti pristojno sodišče ali sodišča dr žave članice, pod pogojem, da imata bistveno zvezo s to državo članico na podlagi dejstva,

   (a) da se uporablja kateri koli temelj pristojnosti iz člena 3, ali

   (b) da sta imela zakonca v tej državi zadnje skupno običajno prebivališče najmanj 3 leta, ali

   (c) da je eden od zakoncev državljan te države članice ali, v primeru Zdru ženega kraljestva in Irske, da ima svoje stalno prebivališče na ozemlju ene od slednjih držav članic.

2. Dogovor o sodni pristojnosti se sklene v pisni obliki in ga oba zakonca podpi šeta najpozneje ob začetku postopka.“

(3) V členih 4 in 5 se izraz „člen 3“ nadomesti z izrazi „člen 3 in 3a“.

(4) Člen 6 se črta.

(5) Člen 7 se nadomesti z:

„Člen 7

*Subsidiarna pristojnost*

Če noben od zakoncev nima običajnega prebivališča na ozemlju države članice in če

zakonca nimata skupnega državljanstva države članice ali v primeru Združenega kraljestva in Irske, nimata svojega stalnega prebivališča na ozemlju ene od slednjih dr žav članic, so sodišča države članice pristojna, če:

(d) sta imela zakonca svoje skupno prejšnje običajno prebivališče na ozemlju te države članice vsaj tri leta; ali

(e) če je eden od zakoncev državljan te države članice ali, v primeru Zdru ženega kraljestva in Irske, če ima svoje stalno prebivališče na ozemlju ene od slednjih držav članic.“

(6) V členu 12(1) se izraz „člen 3“ nadomesti z izrazi „člen 3 in 3a“.

(7) Vstavi se naslednje poglavje IIa:

„POGLAVJE IIa

Pravo, ki se uporablja v zadevah glede razveze in prenehanja življenjske skupnosti

Člen 20a

*Izbira prava s strani strank*

1. Zakonca se lahko dogovorita o pravu, ki se uporablja pri razvezi in prenehanju življenjske skupnosti. Zakonca se lahko dogovorita za enega od naslednjih pravnih redov:

(f) pravo države zadnjega skupnega običajnega prebivališča, če eden od zakoncev še prebiva tam;

(g) pravo države državljanstva enega od zakoncev, ali v primeru Zdru ženega kraljestva in Irske, države stalnega prebivališča enega od zakoncev;

(h) pravo države, kjer sta zakonca prebivala najmanj 5 let;

(i) pravo države članice, v kateri je vložen zahtevek.

2. Dogovor o pravu, ki se uporablja, se sklene v pisni obliki in ga oba zakonca podpišeta najpozneje ob začetku postopka.

Člen 20b

*Pravo, ki se uporablja, če stranki nimata možnosti izbire*

Če ni možnosti izbire v skladu s členom 20a, se za razvezo in prenehanje življenjske skupnosti uporabi pravo države:

(j) v kateri imata zakonca svoje skupno običajno prebivališče ali, če tega ni,

(k) v kateri sta imela zakonca svoje zadnje skupno običajno prebivališče,

če eden od njiju še prebiva tam, ali, če tega ni,

(l) katere državljana sta oba zakonca, ali v primeru Združenega kraljestva in Irske, kjer imata oba svoje stalno prebivališče, ali, če tega ni,

(m) kjer je bil zahtevek vložen.

Člen 20c

*Uporaba tujega prava*

Če se uporablja pravo druge države članice, lahko sodišče uporabi Evropsko pravosodno mrežo v civilnih in gospodarskih zadevah, da pridobi informacije o vsebini tega prava.

Člen 20d

*Izključitev zavračanja*

Uporaba prava, določenega s to Uredbo, pomeni uporabo pravil tega prava, ki niso pravila mednarodnega zasebnega prava.

Člen 20e

*Javni red*

Uporaba pravnih pravil, določenih s to uredbo, se lahko zavrne le, če je taka uporaba očitno v nasprotju z javnim redom sodišča.“

*Člen 2*
*Začetek veljavnosti*

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporabljati se začne 1. marca 2008.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

V Bruslju,

*Za Svet*
*Predsednik*
*[…]*